

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de casație, s. I: *Primăria comunei Galați cu Dimitrie Bazenschi.*

Idem: *Ministerul Domeniilor cu Eugenie W. Ghica Comănișteanu.*

Idem, s. II: *Dumitru Dimcea cu Dumitru Bănescu.*

Curtea de apel din Craiova, s. I: *Mihai Nicola și Stancu N. Răducea cu Preotul Simion Marinescu.*

Tribunalul județului Dâmbovița: *C. Rădulescu cu Ministerul public cu o observație de d. D. Alexandresco.*

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ (JURISPRUDENCE ROUMAINE)

Curtea de casație, secția I

1 Noembrie 1900

Președenția D-lui Gr. Lahovari, Președ.
Primăria comunei Galați cu Dimitrie Buzenschy

Medic veterinar comunal. —
Ajutorul său. — Retribuțiunea
lor. — Art. 69 din legea sanitară. — Casare.

Legea sanitară prevede că salariul medicului veterinar al comunei este de 400 lei lunar când comuna are o populație mai mare de 25000 locuitori; neprevăzând însă și postul de ajutor de medic veterinar, el se poate crea pe cale bugetară și în cazul acesta salariul poate fi și sub cifra de 400 lei, în raport cu mijloacele bugetare de care dispune comuna.

Decisiunea 374/900. — Casată, sentința tribun. Covurlui No. 188/99, în urma recursului făcut de Primăria Galați în proces cu Dimitrie Buzenschy.

Cour de cassation, 1-e chambre

1 Novembre 1900

Présidence de M. Gr. Lahovary, Présid.
La commune de Galatzi contre Démètre Buzenschy

Vétérinaire communal — Aide
du vétérinaire. — Leur retribution. — Art. 69 de la Loi Sanitaire. — Cassation.

La loi Sanitaire fixe, au vétérinaire de la commune, un traitement de 400 frs par mois, dans les communes dont la population est supérieure à 25000 âmes; le poste d'aide du vétérinaire, n'étant pas prévu par la loi, peut être créé par la voie budgétaire; dans ce cas, sa rétribution peut être inférieure à la somme de 400 frs et en rapport avec les ressources budgétaires de la commune.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier I. Duca;

Pe d-l avocat Cancicof în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat Meitani în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare invocat:

«Eroare gravă de fapt. Tribunalul apreciind în fapt că d-l Buzenschy a servit comuna ca medic veterinar al orașului și deci conform art. 69 legea sanitară i s'ar fi convenit ca retribuțiune lunară suma de 400 lei lunar și nu de 300 lunar, cum a fost retribuit. Acest fapt nu este esact întru cât comuna Galați avea medicul veterinar al orașului retribuit conform art. 69 din lege dar comuna simțind necesitatea creării și altui post de medic veterinar al orașului dar ajutor însărcinat cu serviciul special al abatoriului local, a înscris în bugetul său și un post de medic veterinar ajutor retribuit cu 300 lei lunar, creând ast-fel un post suplimentar de veterinar în afară de prevederile legii, sanitare și în acest sens a cerut de la Ministerul de interne numirea unui titular».

Având în vedere ssntința supusă recursului din care rezultă, ca Dimitrie Buzenschy — intimat în recurs, — a servit în intervalul de la 5 Aprilie 1897 până la 1 Aprilie 1898, la Primăria comunei Galați — recurenta de azi — ca ajutor de medic veterinar și a primit în această calitate un salariu de 300 lei pe lună, cu cât fusese trecut în bugetul comunei; că, după eșirea lui din serviciu, Dimitrie Buzenschy a chemat în judecată pe Primăria comunei Galați, spre a îi plăti suma de 1065 lei, care represinta diferența în minus ce primesce, pe motiv că după art. 69 din legea sanitară, salariul medicilor veterinarilor ai orașilor cu o populațiune de peste 25000 locuitori este fixat la 400 lei lunar; că atât judecătoria de ocol, cât și tribunalul prin sentința supusă azi recursului, admițând ca întemeiată acțiunea, au obligat pe comuna Galați să plătească intimatului Buzenschy suma reclamată;

Având în vedere că Primăria comunei Galați s'a apărât dinaintea instanțelor de fond în sensul, că intimatul n'a servit ca medic veterinar titular al comunei pentru a putea pretinde retribuțiunea prevădută de legea sanitară, ci numai ca ajutor de medic veterinar post din nou creat prin bugetul comunei din anul

1897—1898 și că intimatul ast-fel a și fost chiar numit prin decretul regal; că instanțele de fond, totuși a înlăturat acest mod de apărare al Primăriei, pe motiv că obligațiunea ei, de a retribui pe medicii veterinari de orașe cu 400 lei lunar, decurge din legea sanitară, și o lege nu poate fi modificată prin bugetele comunale;

Considerând că dacă este adevărat că legea sanitară prevede prin art. 69 o remunerațiune lunară de 400 lei pentru medicii veterinari din orașele de peste 25000 locuitori, nu este mai puțin adevărat asemenea că aceeași lege nu prevede cu cât trebuie a se retribui funcțiunea de ajutor al acelor medici veterinari, de unde rezultă că retribuițiunea acestei funcțiuni auxiliare și deosebită de aceia a medicului veterinar titular rămâne a fi fixată de comună după importanța serviciului și după mijloacele bugetare de care o comună poate dispune;

Considerând că pe cât timp este constatat în specie, că Dimitrie Buzensky a fost numit prin decretul regal cu No. 1400 din 1897 în postul de ajutor al medicului veterinar din com. Galați, și pe cât timp retribuițiunea unei asemenea funcțiuni, neprevădută prin legea sanitară, a fost fixată prin bugetul acelei comune la suma lunară de 300 lei, apoi rămâne învederat că tribunalul de Covurlui a făcut o gravă eroare de fapt, confundând postul de medic veterinar cu acela de ajutor al medicului veterinar, și tot o dată a aplicat greșit dispozițiunile art. 69 din legea sanitară, dându-le o interpretare estensivă în afară de prevederile acelei legi.

Pentru aceste motive și fără a mai discuta mijlocul II de casare, Curtea, casează, etc.

Decisiunea 418/900.—Casată, după divergență, în urma recursului făcut de Ministerul de Domenii, decisiunea Curței de apel din Iași, secția II cu No. 180/97, dată în procesul cu Eugenie N. Ghica Comăneșteanu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză;
Pe d-l avocat Al. Rioșeanu în desvoltarea motivului de casare, în lipsa intimatului.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare în următoarea cuprindere:

«Violațiunea art. 31 și greșită interpretare a art. 30 din regulamentul pentru facerea hotărnicicilor. Onor. Curte de apel din Iași, s. II, în adevăr, respinge contestațiunea Statului la hotărnicia depusă de către intimat pe motiv că ar fi tardivă, fiind făcută după expirarea a 2 luni de la comunicarea hotărniciei, ceea ce este o vădită violare a art. 30, căci dispozițiunile dintr'insul sunt privitoare numai la cazul când s'a dat mulțumire în scris pe hotărnicia depusă, ceea-ce nu s'a întâmplat în speță».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care rezultă că Eugenie N. Ghica-Comăneșteanu—intimat în recurs — făcând hotărnicia moșiei Agășu, a cerut tribunalului Bacău, confirmarea ei; că Statul s'a opus la această confirmare în ce privește vecinătatea cu moșia sa Lucăcești pe motiv că inginerul hotarnic nu avusese autorizațiunea convenită spre a face hotărnicia despre această proprietate a Statului și pentru că Statul n'a fost citat înaintea inginerului hotarnic; că tribunalul, prin sentința cu No. 193 din 1897 și Curtea de apel din Iași, secția II, prin decisiunea No. 180 din 1897, supusă azi recursului, au respins contestațiunea pe motiv că este făcută peste termenul de 2 luni de la data de 17 Iulie 1894, când s'a comunicat Ministerului de Domenii hotărnicia depusă spre confirmare;

Considerând că din dispozițiunile art. 30 din regulamentul hotărnicicilor rezultă că termenul de 2 luni în care se poate face contestație contra confirmării unei hotărnicii, nu este prescris de cât pentru acei vecini cari au fost citați să ia parte la facerea hotărniciei, că vecinilor ce n'au fost citați de inginerul hotarnic, neputându-le fiind opozabilă o lucrare la care ei n'au fost chemați să participe, ei sunt în drept a cere anularea unei asemenea lucrări sau a se opune la executarea ei, în tot timpul cât nu va mijloci o hotărnicie definitivă și executorie dată de instanțele judecătorești cu chemarea lor și care să confirme acea hotărnicie;

Considerând că este constatat în specie că Statul n'a fost chemat de inginerul hotarnic la facerea acestei hotărnicii; că n'a mijlocit nici o hotărnicie definitivă și executorie dată de instanțele judecătorești, Statul fiind citat și care să confirme acea hotărnicie;

Considerând că ast-fel fiind, când Curtea de apel se întemeiază pe citatul art. 30 din regulamentul de ho-

4 Decembre 1900

Președinția D-lui Gr. Lahovari, președinte
Ministerul Domeniilor cu Eugenie N. Ghica Comăneșteanu

Hotărnicie.—Termen de contestație.—Vecini nechemați de inginerul hotarnic.—Art. 30 regulamentul hotărnicicilor.—Casare.

Termenul de două luni pentru a face contestație în contra hotărnicicilor, curge, conform art. 30 din regulamentul hotărnicicilor, numai în contra vecinilor chemați în regulă de inginerul hotarnic să participe la facerea hotărniciei, iar nu și în contra vecinilor nechemați. Aceștia au dreptul să ceară anularea hotărniciei sau să se opună la executarea ei tot timpul cât nu va interveni o hotărnicie definitivă dată cu chemarea tuturilor părților.

4 Décembre 1900

Présidence de M. Gr. Lahovary, président
Ministère des Domaines contre Eugénie N. Ghica Comăneșteanu

Délimitation et bornage.—Terme dans lequel peuvent être faites les contestations.—Propriétaires riverains non appelés par l'ingénieur arpenteur.—Art. 30 du règlement des délimitations.—Cassation.

Le terme de deux mois, pendant lequel est recevable l'opposition à la confirmation du procès verbal de délimitation, ne court, conformément à l'art. 30 du Règlement des délimitations et bornages, que contre les riverains, dûment appelés, par l'ingénieur arpenteur, à participer à la délimitation; ce terme ne court pas contre les riverains qui n'auraient pas été avisés. Ceux-ci ont le droit de demander l'annulation dudit procès-verbal, ou de s'opposer à son exécution jusqu'à ce qu'un jugement ait été rendu, après assignation de toutes les parties intéressées.

tărnicii, pentru a respinge cererea de anulare făcută de Stat, ca dată peste termen, dă o greșită interpretare acestui articol, și prin urmare, motivul invocat este întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Curtea de casație, Secția II

7 Noembrie 1900

Președinția D-lui N. Mandrea, Președinte
Dumitru Dimcea cu Dumitru
Bănescu

Calomnie. — Elementele ei constitutive. — Imputarea unui fapt pozitiv în mod direct sau în urma unei altercații. — (Art. 294 și 297 C. penal).

Calomnia consistă în imputarea unui fapt pozitiv de natură a expune pe cel cărui se impută, la o pedeapsă sau la disprețul cetățenilor. Și este indiferent dacă faptele imputate sunt pronunțate în mod direct sau în urma unei altercații, destul numai că aceste fapte n'au fost dovedite.

Decisiunea 934/900. — Respins recursul făcut de Dimitrie Dimcea contra deciziei Curței de apel din Galați, s. I, No. 913/900 în proces cu Dimitrie Bănescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d. consilier G. P. Petrescu ;

Pe d. avocat V. Lascar din partea recurentului în dezvoltarea motivelor de casare ;

Pe d. Em. Pantazi din partea părții civile în combateri ; și

Pe d. procuror St. Stătescu în concludiuni.

Deliberând,

Asupra motivului I și II de casare :

I. «Greșită aplicare și violarea art. 294 și 297 C. pen. Curtea întemeindu-se pe depoziții de martori, stabilește faptele petrecute.

«Pe când mă aflam în cafeneaua «Modernă» din Constanța, d. Bănescu mă acuză că l'am insultat într-o convorbire ce aveam cu câțiva prieteni la o masă în care ziceam : Inginerii fac greutăți întreprinzătorilor, la recepțiunea lucrărilor, căci știu eu cum s'a făcut și primirea podurilor din comuna Pazaclia, iar d. Bănescu adresându-mi cuvintele : porc bătrân și fără rușine, nu vorbi porcării și atunci eu i-am răspuns : După ce fură mai faci și gălăgie ? Faptele așa cum le califică Curtea n'pot intra în previsionsile art. 294 și 297 sus citat, ci numai o simplă insultă prevăzută și

pedepsită de art. 30 Cod penal, căci acele expresii nu constituie o imputare asupra unui fapt determinat și anumit».

II. «Violarea art. 294 și 297 Cod penal și exces de putere.

«De oare-ce Curtea m'a condamnat pentru delictul de calomnie, cu toate că unul din elementele acestui delict și anume intențiunea de a vătăma nu există.

«In adevăr, chiar de ar fi exact în fapt că am zis că inginerul Bănescu a furat cu ocaziunea recepțiunii podurilor de la Pazaclia, nu am avut rea intențiune de oare-ce am fost indus în eroare de rapoartele oficiale ale primăriei respective cum rezultă din însăși decizia Curței».

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată că Dimitrie Dimcea a fost condamnat la 200 lei amendă și 300 lei despăgubiri civile pentru delictul de calomnie urmat în contra lui Dimitrie Bănescu; că Curtea stabilește în fapt din depunerile martorilor, cuvintele și arătările ce recurentul a adresat lui Bănescu în public ;

Că Curtea stabilește din cuvintele ce recurentul a propus asupra lui Bănescu faptul că la recepțiunea unor lucrări, cu care acesta era însărcinat, a furat, adică a luat bani de la întreprinzătorii ca să se facă recepțiunea, care fapt dacă ar fi adevărat ar supune pe Bănescu la pedeapsă, și în tot cazul la disprețul cetățenilor, fără ca recurentul să fi putut dovedi imputarea ce face ;

Considerând că calomnia având a consista în imputarea unui fapt pozitiv care este de natură a supune pe acela cărui se impută la pedeapsă sau la disprețul oamenilor, este întrebarea dacă instanța de fond constată existența unui asemenea fapt, întru cât întrunește părțile unei altercații petrecute în public prin cuvinte proferate între recurent și Bănescu ;

Că nu se poate contesta că calomnia este sau când se impută în sine și clar un fapt pozitiv, care espune pe cine-va la pedeapsă sau dispreț pe care nu'l poate dovedi, sau când ca în speță din o altercație urmată în public, prin combinarea cuvintelor produse, se constată un fapt de natură a espune ;

Că în speță, instanța de fond, constată și analizează cuvintele produse în public contra lui Bănescu și așa precum le constată Curtea de apel nu e îndoială că ele sunt în sine o imputare a unui fapt pozitiv de natură a espune pe Bănescu la o pedeapsă, și întru cât nu s'a dovedit imputarea, învederat că sunt elementele calomniei ;

Considerând că nu se poate întrevădea pentru ce nu e o calomnie, și atunci când instanța de fond procedează ca în speță, fiind că nu e vorba numai de interpretarea unor expresii susceptibile de varii sensuri, ci de constatarea combinării unor expresii proferate în public al căror cuprins e de natură într'adevăr a espune la pedeapsă pe acela cărui se impută ;

Că așa fiind, motivele aș a fi respinse ca nefondate ;
Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Cour de cassation, 2e chambre

7 Novembre 1900

Présidence de M. N. Mandrea, Président
Démètre Dimcea contre Dé-
mètre Banesco

Calomnie. — Éléments constitutifs. — Imputation d'un fait positif, sans provocation, ou bien à la suite d'une altercation. — (Art. 294 et 297 du Code pénal).

Toute imputation d'un fait positif, de nature à faire encourir, à la personne visée, les rigueurs de la loi pénale, ou, tout au moins, le mépris des citoyens, constitue le délit de calomnie. La preuve du fait imputé n'étant pas faite, peu importe que l'imputation ait pour cause une altercation, ou qu'elle se soit produite sans aucune provocation.

Curtea de apel din Craiova
Secțiunea I-a

14 Decembrie 1900

Președinția D-lui G. Orman, Conseiller
Mihai Nicola și Stancu N. Răducea cu Preotul Simion Marinescu

Mărturisire. — Simpla alegațiune făcută pe cale de apărare se poate scinda.

Bunurile Statului. — Legea din 1889 relativă la vânzarea bunurilor Statului. — Prohibițiunea înstrăinării loturilor de 5 hectare. — Alienabilitatea loturilor de 10 și 25 hectare. — Art. 51 al. 1 al legii din 1889. — Dacă această lege e de ordine publică.

1) Simpla alegațiune făcută de o parte pe cale de apărare și nu în urma unui interogator ne având caracterul unei mărturisiri judiciare, se poate scinda.

2) Legea din 1889 nu este o lege de ordine publică. Deși într-o parte în convențiunea părților nu e vorba de înstrăinarea loturilor de 5 hectare sau a loturilor de 10 și 25 hectare în timpul necesar pentru amortisarea întregii datorii, ceea ce e prohibit de art. 51 al. 1 al legii, și e vorba de o convențiune stabilită încă de la punerea în vânzare a lotului de 25 hectare, această convențiune e valabilă.

Curtea,

Având în vedere apelul declarat în termen de Mihai Nicola și Stancu N. Răducea, în contra sentinței trib. de Romanați, sub No. 440 din 19 Septembrie 1897;

Având în vedere că obiectul acțiunii consistă în cererea numiților Mihai Nicola și Stancu Nedelea Răducea, de a li se recunoaște, față de preotul Simion Marinescu, toți din comuna Gârcovul, județul Romanați, dreptul de coproprietari asupra lotului de pământ No. 30 din comuna Gârcovul, în întindere de 25 hectare, cumpărat de la Stat de numitul preot în asociațiune cu dânsii, și anume: lui Mihai Necula pentru 10 hectare, iar lui Stancu Nedelea Răducea pentru cinci hectare;

Având în vedere că, din concludsiunile părților, actele prezentate și din sentința apelată, rezultă în fapt că: în anul 1895 intimatul preotul Simion Marinescu, cu titlu provizoriu sub No. 1414 din 18 Decembrie acelaș an, a cumpărat de la Stat, în baza legii pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 1889, lotul sub No. 30 din moșia Statului Gârcovul și Fundul-Vorni-

Cour d'appel de Craïova
I-e chambre

14 Décembre 1900

Présidence de M. G. Orman, Conseiller
Michel Nicolas et Stancu Răducea contre le Père Siméon Marinescu

Aveu. — L'allégation, faite par une partie, en sa défense, peut être scindée.

Biens de l'État. — Loi de 1889 relative à la vente des biens de l'État. — Prohibition de l'aliénation des lots de cinq hectares. — Aliénabilité des lots de dix et vingt-cinq hectares. — Art. 51, premier alinéa de la loi de 1889. — Si cette loi est d'ordre public.

1) L'allégation, faite par une partie, en présentant sa défense et non pas à la suite d'un interrogatoire, n'ayant pas le caractère d'un aveu judiciaire, peut être scindée.

2) La loi de 1889 n'est pas d'ordre public. Est, par conséquent, valable, toute convention ayant pour objet, non pas l'aliénation des lots achetés, de cinq, dix, ou vingt-cinq hectares, avant l'amortissement de la dette contractée, — ce que l'art. 51 en son premier alinéa, de ladite loi, prohibe formellement, — mais l'achat en commun, dès la mise en vente, d'un lot de 25 hectares.

cului din Romanați în întindere de 25 hectare, cu prețul de 19.200 lei;

Că preotul, titularul adjudecatar al acestui lot, de și recunoaște încă de la început că cumpărarea acestui teren se făcuse și pentru apelanții, în proporția reclamată de aceștia, însă de fapt înălțură pe Răducea, iar lui Mihai Necula nu-i dă de cât 5 hectare, în loc de 10 cât se convenise;

Că apelanții, văzând acest mod de a se conduce al preotului, la 13 Noembrie 1896, îl chem în judecata tribunalului de Romanați, și pentru a proba existența convențiunii ce se discută, se referă la mărturisirea preotului Marinescu, care după cum se constată din jurnalul tribunalului sub No. 931 din 5 Martie 1897, mărturisește că, în adevăr, lotul No. 30, în întindere de 25 hectare ce a cumpărat pe numele său de la Stat, l'a cumpărat în asociație cu apelanții; că a primit ca garanție 500 lei de la Mihai Nicola și de la Stan Nedelea Răducea 250 lei; că a mai primit de la Mihai Nicola pentru timbre 420 lei și de la Răducea 210 lei, plus câștiul de Aprilie, în sumă asemenea de 120 lei; că, de și la tribunal numitul preot nu a mărturisit întinderea de pământ ce a convenit a da apelanților, însă azi înaintea Curței, confirmând din nou convențiunea, recunoaște, prin concludsiunile orale și scrise că din cele 25 hectare, urma a lua M. Nicola 10 hectare iar Răducea 5 hectare;

Având în vedere că intimatul preotul Marinescu invoacă, pentru respingerea acțiunii dedusă judecății Curței patru motive principale și unul subsidiar;

Considerând că intimatul pretinde, în primul rând că apelanții, ne mai fiind în măsură a contribui la plata ratelor către Stat, au convenit ca să le lase în posesiune câte o parcelă de pământ, pentru ca din produsul lor să se despăgubească de sumele de bani ce avansase preotul pentru garanție și taxa de înregistrare, susținând intimatul că această mărturisire a dânsului, asupra modificării făcută convențiunii primordiale, nu poate fi scindată;

Considerând că, de fapt, e constant că pretinsa mărturisire făcută de preot asupra înțelegerii ulterioare primei convențiuni, nu s'a făcut în urma unui interogatoriu propus de apelanți;

Că această pretinsă mărturisire nefiind de cât o simplă alegațiune a intimatului, că dânsa neavând caracterul unei mărturisiri judiciare, nu se poate susține în mod serios că o alegațiune făcută pe cale de apărare și în interesul cauzei intimatului, nu se poate scinda;

Considerând, în ce privește cel de al doilea motiv, prin care se susține că convențiunea dintre preotul intimat și apelanți este nulă de oare-ce legea din 1889, relativă la vânzarea bunurilor Statului, proibă înstrăinarea loturilor cumpărate de la Stat în puterea zisei legi;

Considerând că, din economia menționatei legi și din desbaterile la care a dat loc în parlament, reese 2 scopuri: 1) a se împroprietări locuitorii cari nu au fost împroprietăriți în baza legilor anterioare; și 2) de a crea o proprietate mijlocie țărănească, sub condițiunea principală prevăzută de art. 2, ca cumpărătorii să fie locuitorii săteni cultivatori de pământ;

Că, în ce privește loturile de 5 hectare, s'a prevăzut prohibițiunea înstrăinării în timp de 30 ani, conform art. 132 din Constituțiune, iar în ce privește loturile de 10 și 25 hectare, prin alin. I de sub art. 51, înstrăinarea lor nu e permisă în timpul amortisării prețului, afară de cazul când anticipat s'a răspuns prețul integral;

Că dar, din textul legii rezultă clar că pentru loturile de 10 și 25 hectare nu s'a prevăzut clauza inalienabilității ca pentru loturile de 5 hectare;

Considerând că și rațiunea basată pe economia zisei legi, conduce la această soluțiune; În adevăr, legiuitorul, în scop de a creea o situațiune mai prosperă sătenilor avuți, pentru a evita miscările agrare și pentru a da un avânt mai mare stărei economice a țării față de mica agricultură, a declarat vânzarea loturilor de 10 și 25 hectare, dar ori-cât de generoase au fost vederile de cari s'a călăuzit legiuitorul, nu a voit a decreta inalienabilitatea unor atari pământuri, lăsându-le ca ele să se transmită între săteni, sub condițiunile prevăzute în art. 2 și art. 51 al. I din zisa lege;

Că, în fine, aceasta fiind interpretarea ce Curtea dă legii din 1889, față cu acest al doilea motiv invocat de intimat, el urmează a fi considerat ca nefondat;

Considerând, în ce privește cel de al treilea motiv acela că legea din 1889 pentru înstrăinarea bunurilor Statului, fiind o lege de ordine publică, conform art. 5 din Cod civil, nu se poate deroga la dânsa prin convențiuni sau dispozițiuni particulare și ca atare convențiunea dintre apelanți și intimat este nulă;

Considerând că legea din 1889 nu poate fi considerată ca o lege de ordine publică pentru simplu motiv că dânsa nu a avut ca scop principal de a reglementa o chestiune pur socială, prin zisa lege s'a tins în special de a da puțință țăranilor avuți să și procure o porțiune mai mare de pământ și ca probă de această intențiune a legiuitorului e faptul că a permis înstrăinarea loturilor de 10 și 25 hectare, sub ori-cari condițiuni;

Că această lege ne fiind de ordine publică, sancțiunea art. 5 Cod civil nu poate fi aplicată în speță și, prin consecință, și acest motiv e nefondat;

Considerând, în ce privește cel de al patrulea motiv, acela că pe cât timp nu s'a amortisat întreaga datorie către Stat, sau să se fi răspuns anticipat prețul integral, conform art. 51 al. I din legea din 1889, înstrăinarea nu e permisă;

Considerând că, în speță, nefiind în discuțiune o vânzare separată în cazul răspunderii ratelor, ci o convențiune de cumpărare stabilită încă de la punerea în vânzare a lotului No. 30 de 25 hectare sub condițiunile mai sus enunțiate, în atare cas caracterul de prematuritate ce intimatul voescce a da acțiunii dedusă judecării Curței este ne fondat, și prin consecință și acest motiv urmează a fi respins;

Considerând, în fine, că în speță fiind în discuțiune recunoascerea dreptului de coproprietate a apelanților asupra lotului No. 30 în întindere de 25 hectare în proporțiunea pretinsă;

Că existența convențiunii de cumpărare fiind probată prin chiar mărturisirea preotului intimat și prin faptul că dânsul, după cum rezultă din desbateri, a și executat

în parte zisa convențiune; că apelanții fiind cultivatori de pământ, după cum aceasta rezultă pentru Stancu N. Răducea din certificatul primarului Gârcovu No. 581 din anul 1897, iar pentru Mihaï Nicola din declarațiunea sa ne contrazisă de intimat, și prin urmare, găsindu-se în condițiunile cerute de art. 2 din legea de la 1889, în așa caz, conform regulilor de drept comun în materie de probațiune acțiunea de la prima instanță fiind fondată prin consencință și apelul urmează a fi admis;

Având în vedere că intimatul a invocat în subsidiar că în cas de se va admite ca valabilă convențiunea în discuțiune, cere resilierea ei pe motiv că apelanții se găsesc în culpă prin nerespunderea ratelor aferende porțiunii lor din cele 25 hectare;

Considerând că în discuțiune fiind validarea unei convențiunii de cumpărătoare, prin subsidiarul propus se tinde a se aduce în discuțiune pentru prima dată în apel judecarea unei acțiuni, care are ca fundament juridic o altă cauză de cât aceea care a fost dedusă judecării primei instante; că așa fiind cererea de resilierea vânzării pentru neplata ratelor de către apelanți, ne putând fi clasată printre mijloacele de apărare, singurile permise a fi propuse pentru prima dată în apel, în atare cas și acest motiv urmează a fi respins, și prin consecință, și cererea de a i se reserva dreptul de a face o nouă acțiune, de oare ce drepturile decurg din lege, iar nu din reserva ce s'ar face de instanțele judecătorești;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier C. Marinescu, admite apelul, etc.

(ss) G. Orman, C. Marinescu, Ath. Herescu, A. C. Mitescu.

Tribunalul județului Dâmbovița

4 Octombrie 1900

Președinția D-lui I. Baștea, Președinte
C. Rădulescu cu Minist. Public

Mărturie mincinoasă.— Depunerea făcută înaintea judecătorului de instrucție. — Inexistența delictului. — Art. 287 C. pen.

Spre a fi cine va pedepsit ca martur mincinos, nu este de ajuns să fie depus, chiar sub jurământ, înaintea judecătorului de instrucție, asemenea depunere ne având un caracter irevocabil, ci trebuie să fi făcut asemenea depuneri înaintea instanței de fond, adică înaintea unui tribunal sau unei Curți, și aceasta pentru motivul că se cere, ca element constitutiv al delictului de mărturie mincinoasă ca ea să fie făcută în contra sau în favoarea acusatului ori prevenitului.

Tribunal de Dambowitza

4 Octobre 1900

Présidence M. I. Baștea, Président
C. Radulesco contre Minist. Public

Faux témoignage.— Déposition mensongère devant le juge d'instruction.— Inexistence du délit.— Art. 287 C. pen. (361 C. pen. fr.).

Une déposition mensongère devant le juge d'instruction, faite même sous serment, n'ayant pas un caractère irrévocable, ne peut constituer le crime ou le délit de faux témoignage. Pour que le crime ou le délit existe, il faut que cette déposition soit faite dans les débats d'après lesquels il doit être prononcé définitivement sur le fait auquel la déposition se rapporte, c'est à dire devant les juges du fond, un tribunal ou une Cour, et cela pour le motif que la loi exige, comme élément constitutif du crime ou du délit, que ce crime ou délit ait été commis contre l'accusé ou le prévenu, ou en sa faveur.

Sentința corecțională No. 1706

Tribunalul,

Având în vedere inculparea ce se aduce lui Constantin Rădulescu din comuna Produlesci, că, cu ocaziunea cercetării unui proces criminal, fiind ascultat ca martor de d-l judecător de instrucție al acestui tribunal, sub prestare de jurământ, a dat o mărturie mincinoasă în contra lui Andreiș Catalan, implicat în crima de omor săvârșită asupra femeii Stanca Ștefan Ion Cioacă ;

Având în vedere toate actele de instrucție penală dresate în cauză ;

Ascultând pe d-l procuror în concluziuni și pe inculpat în apărare, care, în principal, a cerut achitarea pe motivul că faptul ce i se impută nu intră în prevederile art. 287 Cod penal, pentru care a fost trimis înaintea tribunalului spre a fi judecat ;

Având în vedere că din termenii art. 287 Cod penal reese clar că mărturia mincinoasă ca să fie pedepsită în conformitatea acestui text de lege, trebuie ca să fie făcută înaintea instanței de judecată, în specie juriul, și în cursul debaterilor care o precedă, și aceasta pentru motivul că se cere ca element constitutiv al delictului de mărturie mincinoasă ca ea să fie făcută în contra sa în favoarea acusatului; orî acusat, în sensul art. 7 din Procedura penală, nu este de cât cel pentru care camera de punere sub acușatiune a dat decizia prin care a pronunțat darea sa în judecată ; de unde ca consecința logică, că posteriormente ordonanței judecătorului de instrucție sau deciziunii camerei de punere sub acușatiune, și aceasta se motivează în drept, că legiuitorul nu a înțeles să pedepsească în sensul art. 287 Cod penal ast-fel de mărturie mincinoasă de și cu caracter imoral civilmente considerat, căci depunerile făcute înaintea judecătorului de instrucție nu influențează într'un mod determinant asupra soartei acusatului, ne având un caracter irevocabil, de oare ce delictul său crima de mărturie mincinoasă nu este consumată de cât în cazul când depunerea ar fi irevocabilă și efectul ce l'ar fi produs, sau l'ar putea produce, n'ar mai fi reparabil ; orî aceasta nu se poate produce de cât înaintea instanței chemată să judece fondul ;

Că așa fiind, fără a mai cerceta dacă faptul ce i se impută ar fi sau nu dovedit, în virtutea acestor considerante, inculpatul Constantin Rădulescu nu poate penalmente fi responsabil ;

Având în vedere că de și se susține că cuvântul acuzat, pe care se întemeiază raționamentul de mai sus, ar fi impropriu întrebuințat de legiuitor în acest articol, căci tot de aceeași expresiune se servește și în art. următor 288 unde este vorba de depunerea făcând înaintea instanței corecționale; acest mod de argumentare nu poate fi considerat ca întemeiat, căci dacă, în adevăr, cuvântul «acuzat» din art. 288 nu'și are locul său, aceasta este probabil rezultatul unei scăpări din vedere a legiuitorului care nu a reprodus cuvântul prevenit, cum de altmintrelea se găsește în art. 362 din Codul penal frances, după care s'a luat cel român 288. Orî, dacă în acest articol cuvântul acuzat este impropriu, nu este justificat, ca prin analogie să se susțină că și în art. 287 ar fi tot impropriu, căci din cuvintele: «verî cine

va da o mărturie mincinoasă în materie criminală» nu mai încapă nici o îndoială că cuvântul *acuzat* este absolut propriu și în raport direct cu materia la care se referă în conformitate și cu art. 361 Cod penal frances, după care s'a luat art. 288 român.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte I. Baștea, în neunire cu concluziunile d-lui procuror C. Negrea, tribunalul, în majoritate, achită pe inculpat, etc.,

(ss) I. Baștea, M. P. Rădulescu

p. grefier (s) G. I. Georgescu.

Osebită părere

Noi judecătorul supleant, diferind de opiniunea onoratei majorității, ne menținem părerea deja exprimată pentru condamnarea inculpatului Constantin Rădulescu cu aplicarea art. 287 din Codul penal pentru următoarele considerațiuni :

Asupra faptului dacă jurământul mincinos făcut înaintea instrucției constituie sau nu faptul prevăzut și penat de art. 287 Cod penal :

Având în vedere că pentru a exista mărturie mincinoasă legiuitorul penal cere numai două condițiuni : 1) o mărturisire făcută pe sf. cruce contra adevărului, și 2) un prejudiciu sau o posibilitate de prejudiciu ;

Având în vedere că din însuși dispozițiunile art. 287 Cod penal rezultă în mod cert că legiuitorul a prevăzut și cazul în care s'ar face depozițiuni mincinoase înaintea instrucției : ast-fel în aliniatul I din suscitatul articolul în mod general se arată că orî cine va da mărturie mincinoasă, indiferent de locul unde a fost făcută, destul să fie sub prestare de jurământ în favoarea sa defavoarea acusatului, se va pedepsi cu o pedeapsă mult mai mică de cât cea prevădută în alin. II al aceluiași articol, unde se cere neapărat o condamnatiune; că dar legiuitorul a avut în vedere atât cazul când ar exista și un jurământ cât și acela unde ar fi vorba de un acuzat ; că numele generic de acuzat este impropriu în cauză cu atât mai mult cu cât cuvântul acuzat există chiar și în art. 288 Cod penal, unde se vorbește de mărturie mincinoasă numai în materie corecțională ;

Că, în lipsă de un text precis, s'a invocat că această condițiune este o măsură dictată de rațiune, ca nu cumva martorii cari au depus mincinos înaintea instrucției să persiste în minciuni de frica de a se vedea urmăriți conform art. 287 Cod penal și ne întrebăm : «Oare aceeași frică nu există și în cazul în care martorul ascultând de conștiința sa în urmă ar face adevărată mărturie?» căci ce poate și tribunalul ce se petrece în forul conștiinței martorului ; tribunalul în această variațiune de depozițiuni făcute sub aceleași formalități, fiind a lua drept adevărate primele declarațiuni făcute la instrucție și drept false cele din urmă făcute în justiție, cu atât mai mult cu cât conștiința lucrează mai mult la primele momente unde martorul, surprins de a spune adevărul, se găsește numai în fața conștiinței sale, ceia ce nu se întâmplă tot ast-fel când fel de fel de mijloace, promisiuni, etc., reduc la nimic conștiința unui om lipsit de oare care cultură ; că, de altmintrelea, departe de a se dice că mărturisirile făcute înaintea instrucției servesc numai de

element de probație, ele servesc în generalitatea casurilor drept basă pe care se obține o condamnățiune și, apoi instrucțiunea într'o afacere nu ar mai avea nici o eficacitate, din contra ea ar deveni periculoasă, căci, pe baza unor mărturisiri mincinoase inducând instrucțiunea în eroare, s'ar putea pune în urmărire persoane cu totul nevinovate;

Judecător supleant (s) V. I. Rîureanu.

Observație.— Din toate faptele penale, mărturia mincinoasă este una din acele care a fost pedepsită cu mai multă asprime de legiuitorii tuturor timpurilor și tuturor țărilor. Și, în adevăr, mărturia mincinoasă nu numai că induce în eroare pe judecător, care caută să afle adevărul, dar încă face ca hotărîrea ce el pronunță să fie rezultatul unei minciuni. De aceea, un vechi autor, Farinacius, vede în această faptă trei crime deosibite: una contra lui D-zeu, a cărui nume este nesocotit, alta în contra judecătorului, care este indus în eroare, și în fine, cea din urmă în contra oamenilor, cari devin victima unei nedreptăți. Și un alt autor, Iulius Clarus, afirmă că nici o faptă omenească nu aduce o mai mare jignire lucrului public: *Arbitror nullum esse crimen perniciosius reipublicæ* (1).

Legiuitorul nostru pedepsește mărturia mincinoasă după natura afacerii în care ea s'a produs (art. 287, 290 C. pen.). Acest sistem era și acel al Codului penal a lui Barbu Dim. Știrbei din 1850. Eată, în adevăr, ce găsim în acest Cod penal al țării românești:

«Art. 297.— Veri care va da mărturie mincinoasă în pricină criminală, ori împotriva pârâtului, ori în favoarea lui, se va pedepsi cu munca Giurgiului ori a Brăilei; ear dacă pârâtul, din pricina unei asemenea mărturii, se va fi osândit la o pedeapsă mai mare de cât munca Giurgiului ori a Brăilei, martorul roincinos se va supune la aceiaș pedeapsă».

«Art. 292.— Veri care va da mărturie mincinoasă, în pricină corecțională, ori împotriva pârâtului, ori în favoarea lui, se va pedepsi cu închisoarea de la șase luni până la doi ani».

«Art. 293.— Veri care va da mărturie mincinoasă în pricină polițienească, se va pedepsi cu închisoarea de la trei luni până la un an».

«Art. 294.— Cel ce va da mărturie mincinoasă în pricină civile, se va pedepsi cu închisoarea de la șase luni până la doi ani». Și art. 296 din acelaș Cod adaogă: «Cel ce, prin ori-ce mijloc, vor amăgi spre a da mărturie mincinoasă, se vor pedepsi întocmai ca martorii mincinoși, după dispozițiile articolelor de mai sus».

(1) V. F. Hélie, *Th. du C. pénal*, IV, 1775, p. 489, 490 (ed. a 5-a din 1872).

Eată acum și dispozițiile Codului penal anterior al Moldovei, care este mult mai vechi, din 1826:

«Art. 253, § 6 și 7.— Cei ce vor mărturisi înaintea judecății minciuni, atât îndemnătorii, cât și săvârșitorii, se vor veghea cu bătae la poarta curții, globinduse și cu dare la cutia milelor. Cel ce va jura strâmb, să se bată la trei locuri pe uliță, și să globească la cutia milelor; ear dacă vinovatul va fi *evgenis* (adecă boer), se va spăsi cu închiderea la mănăstire, pe șase luni» (2).

Va să șică principiile egalitare și salutare ale Revoluției franceze, care au asvêrlit în aer tronul putred al bătrânei Regalități, nu trecuse încă granița Moldovei, căci alta era pedeapsa ce se cuvinea *evgenestului* său *omului mai de ispravă*, și alta aceea a bietului om din popor. În adevăr, dacă ne transportăm nu cu mult, ci numai cu vre o cinzeci de ani înapoi, vedem că o clasă privilegiată și trândavă, *protipendada*, avea singură toate drepturile și toate onorurile, fără a suferi nici o sarcină, pe când poporul, pentru a întrebuița cuvintele unui scriitor modern (3), se perdea în umbră ... în părăsire, în ignoranță ... poporul șerbit boerescului, poporul pe capul căruia toți erau stăpâni, toți: vătavi, arendași, proprietari, slujitori, cenușeri, țircovnici, revisori, sameși, ispravnici, judecători, directori, miniștri, domn, sultan și împărat! ... poporul supus la belicuri, supus la biruri, supus la dare de flăcăi la oaste, supus la bătae cu biciul, supus la supliciul fumului prin temniță, expus la toate capriciile crude ale soartei, la toate miseriile morale și fizice, plecat la toți, fie indigeni sau străini, sărăcit, înjosit, cuprins de groază din copilărie până la moarte, și neapărat de lege nici măcar în contra crimelor! ..

În această societate tiranică, în care unii erau asupra alții, ear cea mai mare parte asupra alții, nici nu putea să fie vorba de egalitate înaintea legii; și este bine ca generația actuală, care astăzi se folosește de munca titanică depusă de părinții noștri întru resturnarea stărei trecutului, să cunoască bazele pe care era așezată societatea aristocratică de altă dată, pentru a'și da sama de progresul dobândit în ultima jumătate a secolului trecut.

Aceste fiind expuse, să venim acum la speța judecată de tribunalul de Dâmbovița. Chestiunea este de a se ști dacă o mărturie făcută înaintea

(2) «Aceiaș deosebire între *evgeniști* și oamenii din popor o făcea legiuitorul și în privința strămutărei hotarelor: «Cel ce va muta petre de hotar, sau le va scoate din locul lor și le va lepăda, dice acelaș text, § 9, unul ca acesta, de va fi *din cei proști*, să se bată la fața locului, ear de va fi *din cei mai de ispravă*, să se globească la cutia milelor».

(3) Veți admirabila introducere a lui *Vasile Alexandri* la scrierile lui *Constantin Negruzzi* (libr. Socec, București, 1872).

judecătorului de instrucție, chiar sub jurământ, poate să nu să dea loc o condamnare penală. Minoritatea răspunde afirmativ, iar majoritatea, negativ, și această din urmă soluție este singură juridică, pentru că asemenea mărturisire nu este definitivă, și partea care a făcut-o poate în totdeauna s'o schimbe înaintea instanțelor de fond. În acest sens se pronunță atât doctrina cât și jurisprudența, și chestiunea nu lasă loc la nici o îndoială. Eată, în adevăr, cum se exprimă Curtea noastră supremă, prin o decizie din 26 Iulie 1872, care face o justă aplicare a principiilor de drept :

«Asupra motivului rădicat *ex officio* : că Curtea basându-se pe dispozițiile deciziunii camerei de punere sub acuzare, care a statuat, luând de temei numai depozițiunii făcute de recurent înaintea judelei instructor, a violat principiul general de drept; că, spre a se putea cineva pedepsi ca martur mincinos, nu este de ajuns a fi depus chiar sub jurământ înaintea judecătorului de instrucție, ci trebuie să fi făcut o asemenea depozițiune înaintea unui tribunal sau Curte; — Considerând că pedeapsa prevăzută de art. 287 C. pen., nu se poate aplica, de cât numai când depozițiunea marturului a produs efect irevocabil, ceea ce poate avea loc numai când depozițiunea s'a făcut înaintea unui tribunal sau unei Curți, căci dacă s'ar pedepsi și mărturia dată sub jurământ înaintea judecătorului de instrucție, aceasta ar însemna a se sili pe marturi să persiste în depozițiunile lor făcute la judecător, chiar dacă ar recunoaște în urmă că aceste depozițiuni n'au fost sincere; Considerând că, așa precum se constată din lucrările din dosar, sentința de condamnare a fost basată pe deciziunea camerei de punere sub acuzare, care și aceasta a fost întemeiată pe depozițiunea sub jurământ, făcută de recurent ca martur la judele instructor, iar nu înaintea unui tribunal sau Curți, etc.; Pentru aceste motive, casează fără trimitere, etc.» (4).

Tot în acest sens se pronunță și jurisprudența franceză : «Considerând, ție o decizie a Curții de casație din Franca (18 Februarie 1813), că o depoziție falsă nu poate să constituie crima de mărturie mincinoasă de cât atunci când ea este făcută în debaterile în care judecătorii trebuie să se pronunțe definitiv asupra faptului la care acea depoziție se referă; că acest principiu este consecința combinării celor două dispoziții ale art. 361 C. pen. (287 C. pen. rom.), care principiu a fost cu drept cuvânt stabilit, pentru ca marturii, care în prima instrucție, s'ar fi depărtat de la adevăr, să nu fie siliți a persista în acest

neadevăr, de temere de a fi pedepsiți ca marturi mincinoși, etc.» (5).

Tot în acest sens s'a decis că o depoziție mincinoasă făcută într'o informație penală, de exemplu înaintea judecătorului de instrucție, poate în totdeauna fi retractată în audiență publică, și nu prezintă caracterele legale ale crimei sau delictului de mărturie mincinoasă (6).

Doctrina este de asemenea unanimă asupra acestui punct, și nu s'a găsit nici un autor care să susție contrariul (7). De aceea, aprobăm în totul soluția dată de majoritatea tribunalului. Această soluție nu numai că este juridică, dar încă este bine motivată, și suntem nevoiți a ține că minoritatea a fost mai catolică de cât Papa de la Roma, când a vădit existența delictului acolo unde, până acum, n'a vădit nimenea umbra unui delict.

D. Alexandresco

(5) Veđi Sirey, t. IV, I, p. 287, coloana 2 și t. V, I, p. 183, coloana 3.

(6) Cas. fr., 13 Ianuarie 1859. Sirey, 60. 1. 747. D. P. 59. 1. 439. Idem, Cas. fr., 11 Martie 1882. *Bullet. cass. crimin.*, No. 72, considerante reproduce de Blanche, *Études pratiques sur le Code pénal*, ed. a 2-a (1888), V, p. 445, nota 1.

(7) Veđi în acest sens, Faustin Hélie, *Th. du Cod pénal*, IV, 1793. Boitard, *Leçons de dr. criminel*, No. 464. Garraud, *Tr. th. et pratique du dr. pénal*, V, No. 5, p. 10 și *Pr. de dr. criminel*, ed. a 5-a (1895), 464, p. 590. Morin, *Répert. du dr. criminel*, V^o *Faux témoignage*, No. 11. Bourguignon, *Jurispr. des Codes criminels*, III, p. 332. Carnot, *Comment. sur le C. pén.*, art. 361, No. 9. Blanche, *op. supra cit.*, V, 366, p. 444, 445. Pand. fr., t. XXXIII, V^o *Faux témoignage*, 71. *Répert. Dalloz*, V^o *Témoignage faux*, 32, etc. Tot de această părere a fost și raportorul Codului penal fr. din 1810, când a dis : «Formalitatea ceteri mărturiilor scrise spre a vedea dacă marturii persistă în depozițiilor lor (*la formalité du récolement des témoins*) nu există în noua noastră instrucție criminală. Debaterile publice țin singure loc de confruntare și depunerile orale ale marturilor singure pot servi jurațiilor. De aceea, numai aceste depuneri pot fi calificate de false și da loc la acțiunea de mărturie mincinoasă».

BIBLIOGRAFII

A țieit de sub tipar :

Legea Electorală

PENTRU

CAMERĂ, SENAT ȘI CONSILIUL COMUNAL

coprinzând :

Jurisprudența Inaltei Curți de Casație

Asupra fie-cărui articol de la promulgarea acestor legi până în prezent

DE

George Șt. Bădulescu

Licențiat în drept

Grefier la Inalta Curte de Casație și Justiție

Prețul 3 lei

(4) Cas. rom. Bulet. S-a vacanțelor, anul 1872, p. 202.